

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:

Szabó Albert könyvnyomdásiában Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvtéri cikkek stb. intézendők.

Nyilvtéri cikkek soronként 10 kr-ért közölhetők.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr

Egyes szám ára 6 ler.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak terfogatáért 4 krajczár.
Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyeg-díj fizetendő.

Felhívás előfizetésre.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenkint 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyuttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

Mit kell tennünk az újévben?

K.-Vásárhelyt, 1890. január 4.

Ismét egy év tűnt el az idők tengerében s ismét egy új év küszöbén állunk.

Városunk életében a múlt év nagy jelentőséggel bír, mert egy jobb jövőndő alapját vetette meg. Értjük ez alatt azon állami intézkedéseket, melyek a város jövőndő fejlődésének vetették meg alapját, ezek között első sorban a regále megváltás bir felettébb nagy fontossággal.

Kézdi-Vásárhelyt az italmérési jog évek során oly kommune bonum volt, melyet mindenki tetszése szerint használt a nélkül, hogy a városnak, mint erkölcsi testületnek valamit fizetett volna. Más székely városokban az italmérés jelentékeny hasznót hajtott a

városnak, de minálunk a hasznót csak egyesek élvezték.

Ez volt főképen az ok, hogy Kézdi Vásárhely sohasem juthatott azon anyagi helyzetbe, hogy szépészeti és kulturális czélokra annyit fordíthatott volna, mint a mennyit a modern haladás igényelt, s évi költségvetéseibe ilyenmü czélokra mindig csak oly összegeket vehetett fel, hogy azok a pénzügyi egyensúlyt meg ne billentsék.

Tévedne, ki azt hinné, hogy a város képviselőtestületénél hiányzott az érzék azon reformok iránt, miket a haladó kor megkíván, de a képviselő, mint jó gazda, nem akart tovább terjeszkedni, mint a meddig a takaró ért s jobbnak tartotta inkább várni, mint a várost adósságba keverni.

Természetesen lehetett volna a dolgon pótdóval is segíteni, azonban ez mindig olyan kérdés volt, a mitől mindenki idegenkedett s így K.-Vásárhely mint olyan unikum áll a városok között, hol még egy krajczár pótdó sincs, mert az ugynevezett 10 kros iskolai rovatál iskola építésre a takarékpénztárba foly be.

A regále megváltási törvény örökre véget vetett azon visszás állapotnak, hogy egyesek használják azon jogot, mely jog és igazság szerint a várost illeti s Kézdi-Vásárhely városát úgy a váltság összeg, mint maga az italmérési jog bérbevétele által, remélhetőleg, azon kedvező anyagi helyzetbe hozta, hogy végre szépészeti és kulturális érdekei előmozdítására valamit tehessen.

Azt még maig sem lehet tudni, hogy a megváltási összeg mekkora leendő, de a magas kormányának a regále bérbeadásánál követett igazán loyális eljárása után ítélve, remélni

merjük, hogy mindenestre meg fog felelni a méltányosságnak.

De bár mennyi legyen is a váltság, ezen összeg évi kamatai, mint bevételi többlet fog a város háztartásában szerepelni, melyből már meg lehet kezdeni a legszükségesebb reformok megvalósítását.

Ezen új jövedelemhez csatlakozik a regále bérlethől befolyandó haszon is, mert a nélkül, hogy vérmes remények között ringatnók magunkat, csupán a számadatok minimális tételeire alapítva számításunkat, azon meggyőződésre jutunk, hogy a regále bérbevétele által jelentékeny haszná lesz a városnak.

Ezen biztosnak ígérkező jövedelmek mellé sorakozik a határrendezéssel Romániához szakadt erdőréss eladásából befolyandó vételár is. A hogy jelenleg ezen ügy áll, valószínűnek csekély, de reménységnek megjárja. Tény az, hogy az erdő eladás folyamatban van s lehet korábban s lehet később megoldásra fog vezetni és akár mikor történjék meg a vásár, a vételár ismét egy jelentékeny tökével fogja a város pénztárát gyarapítani. Még egy jövedelmi forrásra kell rámutatnunk, mely nagyon sokat ígér, s mely még is eddig nagyon kevéssé volt kihasználva. Ez a város erdeje, mely rengeteg fa-kincsével alig hajtott valami hasznót? Ha a város eddig évenként levágatott abból 100—200 ölet s volt azután haszná pár száz forint, miért ne vágathatna le jövőre 10-szer annyit. Így szaporíthatná jövedelmét ismét egy néhány ezer forinttal és pedig a nélkül, hogy magát az erdőt kimerítene, a mivelhogy az erdőtörvény sem engedi meg ezt. Az üzemterv szigorú betartása mellett is bizonyosan 10 annyi jövedelmet húzhatna a város erdeiből, mint eddig. Jobb ér-

A „Székelyföld“ tárczája.

A gyorsvonaton.

— Elhinné rólam, hogy én örült vagyok?

Gondolataim épen a messze távolban szárnyaltak, midőn e szavak érintették füleimet. A ki pedig ezeket kiejtő, szemben ülő utitársam volt, ki nek élős, metsző hangja már magában véve sem hatott rám a legkellemesebben.

Megijedtem és arczába néztem. Halvány, karcsu termetű, értelmesnek látszó fiatal volt, kit tetőtől talpig érő hosszú köpeny borított minden oldalról. Hangja nyugodtnak tetszett, arcvonásain sem lehetett semmi különösét észrevenni.

— De én mégis örült vagyok! — tévé hozzá ép oly nyugodt, bizalmas módon.

Miután az egész dolgot illetlen tréfának tartottam, csak röviden feleltem és szórakozottan néztem ki kocsink ablakán.

Gyorsvonat volt, mely hajmeresztő sebességgel száguldott és minden perczen távolabbra ragadt kedveseimtől.

— Haha . . . — ismétlé újból, — én valóban, igazán örült vagyok. Épen most szoktem meg öreim elől . . . még teljes órája sincs. Elbeszéljem, hogy mint sikerült szokásom?

Még mindig kinéztem az ablakon és úgy színeltem, mintha nem hallottam volna kérdését.

— Nem voltam mindég örült . . . óh, távolról sem! — folytatá — Nem is emlékszem már egész határozottan, hogy mi módon vesztettem eszemet,

de azt hiszem, hogy Lord Palmerstonnal és a Pique-As-sal összefüggésben volt. De egyébként nem is tartozik a dologhoz. Csinos házam volt, mellette gyönyörű kis kert, lovak, cselédség . . . és a feleségem . . . óh! Milyen elbájolt, aranyos kis feleség! . . . és mennyire szerettem, . . . de meg kellett gyilkolnom! — Ez érdekes . . . mi?

Kissé kellemetlenül kezdtem magam érezni. Az est mindinkább homályosodott, utitársam arca pedig mindinkább . . . nem tetszett.

— Nem beszélénék talán más valamiről? Ha már mindenképen velem akar mulatni, akkor hát legalább derültebb tárgyat válaszszunk.

— Derültet? — Azt hiszem, keresve sem találhatnánk mulattatóbbat . . . hiszen azonnal megálta. Jó sokáig tartott, míg rájöhettem, mert én igen ügyesen tudtam eltakarni. Később mégis csak rájöttek . . . és egy napon két ember jött kertembe . . . az én tulajdon kertembe . . . és elvittek az örültek házába. — Óh! csunya egy intézet volt az. Becsuktak egy puszta, hideg szobába, melyet sohasem fűtöttek, habár kemény tél uralkodik is. Hetek hetek után multak, és minthogy az egyhangúságot unni kezdtem, menekülésre gondoltam. Mint gondol, hogy fogtam hozzá? Ugy színeltem, mintha örültségemből ki lennék gyógyulva. Mindig hallottam jó előre, midőn az orvos jött és így előkészülhettem a kellő alkalomra. A feladat nem volt könnyű, de azért mégis megoldottam. Szerencsétlenségem az volt, hogy annyi sok mindenfélét beszéltem össze-visza; de arra a pár perczre, míg az orvos nálam volt, leszoktam róla, szépen meg-

hajtottam magamat előtte, a midőn belépett, aztán keveset beszéltem, és e keveset is, mit különben jó előre betanultam, csöndesen, nyugodtan mondtam el. Mindannyiszor azt állítottam, hogy jobban érzem magamat, hogy remélem, miszerint nemsokára elbocsátanak, és hogy igen vágyódom feleségem után. Végre az orvos is úgy találta, hogy jobban vagyok és kilátásba helyezte, hogy nemsokára elbocsátanak. Mind a mellett ellenállhatatlan vágyat éreztem magamban, hogy be nem várom ez időpontot, hanem még előbb megszököm. Éjjel-nappal lestem a kedvező alkalmat. Csakhamar elérkezett. Egy reggelen, midőn az örrel a kerthben voltam, az orvos csatlakozott hozzánk és az őrt felszólította, hogy távozzék, mert velem akart egy keveset mulatni. E szavak hallatára szívem az örömtől repesett; de nem mutattam semmit, hanem mindaddig figyeltem a távozó ör lépseit, míg azok teljesen el nem hangzottak.

— Szép nap van ma, mister B. — mondá hízegő hangján, mi alatt kezeit zsebeiben tartotta s úgy csörtette aranyait . . . aranyokkal játszott, mikre nekem oly nagy szükségem volt.

— A nyarat hihetőleg birtokain fogja tölthetni, — folytatá a derék ember.

És a mellett oly jó akaratot tanusított, oly kedélyesen mosolygott, hogy ezentul még jobban gyűlöltem, mint eddigel.

— Sem teletni nem mértem neki, sem azt meg nem engedhettem, hogy szemeimbe nézzen; mert ha rám tekint, azonnal eltalálta volna, hogy mily szándékkal járok. Elértük most a kert legvégét

tékesíteniük az ott levő faóriásokat, mint a viharok pusztításának martalékaul hagyni. Ezeknek lennének azon új jövedelmi források, melyeket nekünk ez újév ígér s melyekre ha egész biztosan számítanunk nem szabad is, de szabad és szükség előre megkésztentünk terveinket, miket majd azokkal fogunk keresztlünni.

Hogy mik legyenek ezen terveink, jövő cikkünkben mondjuk el. 0.

A m. kir. postatakarékpénztár 1888. évi működése.

(Baross Gábor kereskedelmiügyi miniszter jelentéséből.)
(Folytatás.)

Ha a forgalomban volt betét-könyvecskék számával összehasonlítjuk, kitűnik, hogy kiegyenlített: 1888-ban 22-57%, 1887-ben 23-32%, 1886. évben 19-88%. E szerint a kiegyenlített betét-könyvecskék arányszáma az előző évvel szemben csökkent.

Főlemlítetre méltó, hogy a magyar szövegű betét-könyvecskék száma a múlt évhez képest jelentékenyen növekedett. A kiállított betét-könyvecskék közül ugyanis volt:

1886-ban,	1887-ben,	1888-ban
magyar szövegű: 70-6%	69-4%	73-3%
" német 21-1%	19-4%	17-3%
" horvát stb. 8-3%	11-2%	9-4%

Az ország lakosságának nemzetiségi viszonyait véve alapul, mondhatni, hogy csupán a magyar és német betét-könyvecskék viszonyzáma felel meg — a ténylegesnél jóval nagyobb mértékben is — a lakosság nemzetiségei szerint megállapított viszonyainak. Mind az által az adatokból alig lehet a többi nemzetiségeknek a postatakarékpénztár iránt való csekélyebb, vagy csökkenő érdeklődésére következtetni, sőt vannak jelenségek, melyek az intézménynek egyes nemzetiségi vidéken mutakozó élénk fölkarolását bizonyítják. A fennálló gyakorlat szerint a betevőnek oly szövegű betét-könyvecske szolgáltat ki, a minőt maga kíván; s azért kiválóan e szempontból igényel figyelembe vételt az a tény, hogy a magyar szövegű betét-könyvecskék kiállítása az 1888-ik évben az említett mérvben növekedett. Ellenben a postatakarékpénztár terjeszkedése és általános hatásának erősödése mellett bizonyít az az adat, hogy 1888-ban már minden 1000 lakosra 7-10. postatakarékpénztári betét-könyvecske jutott, vagyis minden 127-ik személynek volt ily betét-könyvecskéje, míg 1887-ben csak minden 154-ik, 1886-ban pedig minden 200-ik személy szerepelt a postatakarékpénztár betevője gyanánt.

A fővárosban a részesedés aránya nemcsak fokozódott, hanem ő magában véve is kedvező. Itt

ugyanis már 1886. év végével minden 27-ik személy birt postatakarékpénztári betét-könyvecskével, s ez arányszám 1887-ben 23-ra, az 1888-ik év végével pedig már 21-re szállt alá.

A betevőknek foglalkozás, nem életkor stb. szerint összeállított statisztikája mutatja, hogy a betevők részvételének viszonyzamai az előző évekhez képest lényegesebb eltérés alá nem estek. A gyermekek és tanulók ma is a legnagyobb számokkal szerepelnek, bizonyítékul az állami intézet nevelő hivatásának a takarékoság terén is. Nem kevésbé figyelmet keltő a kézműiparos és gazdaközönségnek, úgy szintén a cselédeknek és napszamosoknak, bár lassu, de következetesen emelkedő jelentkezése a betevők sorában. Míg a foglalkozási osztályok 1887. végén 18,831 betevőt szolgáltattak, e szám 1888. végén fölmegy 23 ezer 711-re, tehát 4480 betévővel többre, a mi 25-9% növekedést képvisel. Általában a munkás csoportok részvételére annál nagyobb súlyt kell fektetni, mert a postatakarékpénztár egész szervezeténél fogva főleg azok igényeinek kíván szolgálni, a kiket hivatásuk lakhelyük sűrűbb változtatására készít.

A betevők közt 1145 jogi személy fordul elő, 480-nal több, mint az előző évben.

A forgalomnak már fönt kiemelt növekedéséhez képest, természetesen emelkedett az ügyesetek száma.

	1888-ban	1887-ben	1886-ban.
A forgalomban volt	167,769,	144,723,	106,742,
darab betét-könyvecskére összesen	431,108,	438,114,	472,028,
betét eszközöltetett és visszafizetés teljesített, az ügyleti esetek száma tehát	118,654,	106,855,	67,036,
	549,762,	544,969,	539,064.

(Folytatása következik.)

Különfélék.

— Újév napját a szokott módon, sok zajjal ünnepelték K.-Vásárhelyt az idén is. Ez a nap a hivatalos és nem hivatalos gratulációk napja; dalban, zenében, ékes szavakban s még ékecske pingamentumokban, levélben és névjegyekben csak amugy szállongott felénk embertársaink jó kívánsága. Mindenki siet keble jó kívánságait előttem kiönteni, kívánván egészséget, testi lelki áldást, feleséget, borzas fiúcskát (leánykát nem kíván senki), boldogságot, meglepődést stb., a mi jóval a gondviselés megszokta az embert áldani. Ezen felköszöntők egy része díjtalan, más részét meg kell fizetni, mert hát az ember azt a sok jót nem kívánhatja ingyen. Egyik kezünk a szívünkön, a másik meg zsebünkön kell, hogy legyen, az egyik részt szívünk mélyéből visszakivánjuk, a másikat meg apró pénzzel kifizetjük. És ez így megy kora reggeltől

késő estig. Másnap aztán a köszöntő járvány enyhébben lép fel s harmadnapra teljesen kimarad.

— Az influenza, mi nálunk egyszerűen muszka náthának titulálunk, egyre tart, de mindig enyhe lefolyású. Nevelő a kórt az utóbbi napokban beállott erős ködös idő. Angol köd és muszka nátha! ... Ime hogy érintkezik a természetben a szabadság a zsarnoksággal?

— Az újév első napja a szokásos gratulációk mellett szenvedéseket is hozott K.-Vásárhely város lakosaira. E napon kezdődött meg ugyanis a város regalé bérlete, melynek első következménye az lett, hogy vendéglőkben, boltokban az italmérés beültatott mind addig, míg a pénzügyőrök a készletet hivatalosan fel nem veszik. S lett erre óriási pánik! A délelőtti papramorgóhoz szokott gyomrok kinjaihoz hasonlítani mit sem lehet. Azok a csinos palaczkok úgy kináltak tüzes tartalmukat, hajh! de ki merne a hatósági intézkedésnek ellenszegülni! Egy országot egy fináncz ert, nyögte sok szomszjas torok, és csakugyan a finánczokat nem kell kétszer hívni, dél felé megjelentek, fel vették a készletet és ezzel szabad volt a vásár.

— Kézdi-Vásárhelyt a piaci vámszedés — miután az árverés utján való kiadás nem sikerült — ezen évben házilag fog kezeltetni.

— A helybeli r. k. gimnáziumi intézetet az erdőlyi r. k. státus a lefolyt őszi idő alatt lényegesen átalakította. Gábor Péter és Wittman Agoston gymn. igazgató mint státusi megbízottak felügyelete alatt a munkálatot Landt József vállalkozó végeztette, ki a múlt hó végén a munkálatokkal annyira haladt, hogy f. h. 3-án a gimnázium és elemi iskola növendékei az új termekben megkezdheték az előadásokat. Az intézet átalakítása a modern követelmények szerinti, el van látva könyvtár, szertár (fizikum muzeum), kettős tanári szoba, igen szép átalakított rajzterem tágas udvarter és az intézettel külön álló ürhelyiséggel. A téli idő miatt fentartott némi munkálatok a tavaszon fognak kiegészítést nyerni.

— Székely tudós a külföldön. Háromszéken rengett bölcseje s most távol szülőföldétől, rokonaitól, jó barátaitól, idegen népek közt, más világ részben tengődik. Szentkatolnai Bálint Gábor az, a kiről itt szó van, s a ki egyike Magyarország elsőrangú nyelvészeinek. Évekkel ezelőtt a magyar tud. akadémiát küldte Kelet-országaiba és Belső-Ázsiában az uraljait népek tanulmányozására. Az a hit, mely Körösi Csoma Sándort lelkesítette, őt sem hagyta pihenni; fel akarta keresni a magyarok őshazáját, meg akarta ismerni a magyarok testvéreit. Ezen utjának maradandó becsü eredménye a kazáni tatárok nyelvének tudományos feldolgozása és egy népköltési gyűjtemény, továbbá egy mongol-magyar összehasonlító szótár. Művei sokat segítettek a magyar nép és nyelv rokonsági összeköttetései tisztázásában, noha ő maga a ma már általános elfogadott tantét ellen küzdött. — 1877. december 4-én új utra indult. Gróf Szécsenyi Béla expedíciójában akarta bejárni Közép- és Kelet-Ázsiát. Akarata nagyob volt, mint ereje s K. Csoma Sándor sorsa: a halál, idegen földön, messze hazájától. Bálint Gábor már Singaporóban gyöngéldéket s mikor Shanghaiba érkezett, ott

és kissé magasabban fekvő álláspontunkról néztük az alantabb elnyuló vágyányokat.

— Halj meg! — kiálték... halj meg! — én örült vagyok... én örült vagyok... és megesküdtem, hogy megteszem!

— Karjaiban óriási erőt éreztem. Megragadtam torkánál fogva és fejét oda vágтам a fa tözséhez, melyek közelében állott. Oh! Mily édes bosszú volt. E pillanatban a vonat fűtytyét hallottam. Nem volt vesztegetni való egyetlen percem sem. Oráját kivettem zsebéből, kiszedtem a pénzt, melyet azelőtt csörtetett; aztán... hahaha! aztán... hahaha! odadobtam hulláját a vágyányokra, és a vonat feletté száguldott el. Örült ember gondolhatott-e ennél jobb bosszút?

— Most azt szeretné tudni, hogy mint jutottam ide? — folytatá az örült — nos jól van! Ez itt kőpenye, melyet elejtett magáról. Én magamra vettem és nagy bátran keresztlü mentem a kerten és ki a kapun. A felgyűrt gallér, az orvos kalapja még a kapust is tévutra vezették. Az utcán elmenő emberek utánam néztek; de mit törődtem én azzal? Végre eltűntem a perronon ácsorgó tömeg között, az orvos pénzén jegyet váltottam, magamnak... hahaha... nem nagyszerű ez... haha... az orvos pénzén... de most szabad vagyok... szabad... ha! Mily élvezet rejlik? Nos de most feleljen nekem őszintén, elhiszi-e, hogy örült vagyok?

— Igen... persze... mindenesetre azt hiszem, hogy ön örült.

— Bebizonyítom önnek, — mondá halkan, egészen hozzám hajolva — mit gondol, hogy akarom azt önnek bebizonyítani?

Vállat vontam.

— Nem tudom, — mondám alig hallhatólag.

— Haha! Az által, hogy meggyilkolom önt, a mint őt meggyilkoltam. Mi? Azt képzelte talán, hogy életben hagyom, miután mindent elmondtam önnek?

— De hiszen még nem beszélt el mindent. Ha már mindenképpen életemet akarja, akkor azt hiszem, méltán követelhetem, hogy előbb beszélje el történetét.

— E tekintetben igaza van, — válaszolt az örült — mit is hagytam említetlenül?

— Lord Palmerston és a Pique-As történetét nem magyarázta ki teljesen.

— Nem hinném, hogy ez érdekelné.

— Épugy, mint a többi.

— Lord Palmerstonnal kezdődött és a Pique-As-sal végződött.

— Ismerte-e Lord Palmerstont?

— Ismertem-e? hiszen én neveltem fel birtokaim egyikén... istállómban az volt a legjobb ló.

— Mit nem mond!

— Esküszöm önnek, úgy szerettem, mintha saját gyermekem lett volna, de még jobban... de hol is maradtunk csak?

— Lord Palmerstonnal, — mondám.

— Ah! keserves csalódás volt az, mi?

— Még nem beszélt róla semmit, Lord Palmerston csalta meg reményeiben?

— Veszett! Veszett! fél vagyonomat rá tettem, én is vesztettem... mindketten vesztettünk. Ez a történet vége.

— De mi köze mindehhez a Pique-As-nak?

— De mi köze önnek a Pique-As-hoz?

— Megígérte, hogy elbeszéli.

— Palmerston bukása után kétségbeestem, — válaszolt az örült. Addig mindig kerültem a játékokat; de akkor elragadtott a szenvedély, a midőn a klubban óriási összegeket láttam kézből-kézbe vándorolni. Gyakran egyetlen kártyán többet nyertek, mint a mennyit én a gyepon összesen vesztettem... akkor nem birtam többé ellentállani.

— És szintén játszott.

— És szintén játszottam. Egy álló hétig szakadatlanul nyertem. Háromszor annyit nyertem, mint a mennyit fogadásokban vesztettem. Aztán megfordult a szerencse.

— És vesztett?

— Egész nyereségemet egy éj alatt. De azzal még nem értem be. Másnap ismét oda mentem és vesztettem, míg semmim sem maradt e világon. Mindennek oka az az öreg ember volt, a kivel játszottam.

már elviselhetetlennek találta az éghajlatot. Napról-napra szenvedőbb lett, kezdett soványodni, míg végre az orvosok azt tanácsolták, hogy utazék vissza hazájába, oly gyorsan, a mit csak lehet. A tanácsot követte s már 1878. jan. 2-án az expedíciótól elválva, visszatért Hogy az expedíció és vele a tudomány mily veszteségét szenvedett ez által azt jelenleg meg becsülni nem lehet. Az expedíció csak ebben a rövid urbanis nagyon sok hasznát vette a tudósak, ki széles nyelvismertetével, a latin nyelvben való teljes jártasságával, főként a templomok és egyházi missziók látogatásánál volt nélkülözhetetlen. Bálint Gábor visszanyerve egészségét, török szolgálatba lépett s jelenleg Siriában Baitrában tartózkodik. Itt a székelyföldön mozgalom indult meg, hogy segítsék e székely származású tudóst, a ki nagyon rossz, anyagi körülmények közt él.

— **Köszönet nyilvánítás.** A kézdívásárhelyi munkaképtelen öregek »Stephánie« nevet viselő menedékházának igazgató-bizottsága siet hálás köszönetet mondani a karácsony alkalmából az öregek részére küldött alábbi szives adományokért: K. Csiszár Józsefné 2 kiló kolbász, 4 kalács, 2 kőtényre való karton, Kovács István elkész 1 fél bárány, Szabó Géza 3 liter bor, Kovács Aronné 50 kr., 2 tyuk, 2 üveg bor, 2 kalács, Ilyés Tamásné fél véka alma, Jakabos Agostonné 13 cipő, id. Tóth Istvánné 10 szál sertés, 3 üveg bor, 1 szál kolbász, 1 tál sütemény, 10 sing gyolcs, Pap Andrásné 1 véka murek, Orosz Istvánné fél hektoliter kalaráb, jótékony négyelet 2 ingre való gyolcs, Csiszár Pálné 1 kalács, Zajzon Lázárné 4 üveg bor, Réthi Józsefné 2 nyakkendő, Kölönte László 2 liter bor; pénzbeli ajándék: az Erdővidéki takarékpénztár 5 frt, Hankó Lászlóné 1 frt, Kovács Ferenczné, Szabó Mózesné, Molnár Józsiásné, Jakab István, id. Kupán Józsefné, Welneiter Györgyné 50–50 kr., Csiky József, Nagy Ezékiás 30–30 kr., öz. Benkő Pálné, dr. Bánffy Zsigmondné, Nagy Ferencz (Lázár fia) 20–20 kr. A mindenható Isten áldja meg a kegyes adakozókat nemes tettökért, minden boldogító földi javaival! Kézdi-Vásárhelyt, 1890. január hó 1-én. Br. Szentkereszt Stephánie elnök távollétében: öz. Pap Andrásné, intézeti alelnök, Vajna Károly int. jegyző.

— **Köszönet nyilvánítás.** A háromszékmegyei »Erzsébet« árvaleány nevelőintézet kezelő-bizottsága nevében kedves kötelességet teljesítünk, a midőn mindazon humánus érzésű egyéneknek, a kik a karácsonyi szent ünnepek alkalmával szives adományaikkal lehetővé tették, hogy az intézet árváit a karácsonyfa örömeiben részesítsük, ösztüzt, szívből lakadó hálás köszönetet nyilvánítunk. A kegyes adományokat a következőkben sorolhatjuk fel: öz. gróf Mikea Benedekné 10 frt pénz, 9 imakönyv, 2 képes könyv, 5 ifjúsági irat, 16 üvegedény diszmi, 5 porcellánbaba, 5 harmonika, 40 skatulya játék, 40 kép; báró Szentkereszt Stephánia 40 sing köténynek való karton, 3 pakk déli gyümölcs, 5 pakk gyermekjáték; br. Szentkereszt Iréne 1 cseber szilvaiz, Sándor Kálmán tordai kir. törvényszéki bíró 2 frt pénz, Eremitás Demeter brassói czég 3 kilogramm edesség, 1 skatulya déli gyümölcs, Hankó Lászlóné 1 frt, öz.

Elhallgatott.

— De hát mint függött az össze a Pique-As-sal?
— kérdem gyorsan. — Az öreg ember tán azt csapta fel?

— De nem árul el, ha elmondom önnek?

— Soha!

— Nos, hát hallgasson: Kabátom ujjában volt, mert kétségbe voltam esve. Ezreket raktam a kártyára. Mindenki fogadott, az öreg csak mosolygott, hagyott kedvem szerint cselekedni. De meglátta. Midőn a Pique-As-t felsaptam, felemelkedett és tolvajnak nevezett.

A vonat megállott. Hála az égnek, megérkezünk. Az örült megréttent a lámpák és a sok ember láttára. Én kinyultam és a kilincset kerestem.

Mi az? Mit jelenten ez? — kérdé félénken.

— Segítség! — kiáltottam a kocsiból kiugorva — ez ember örült!

A korlát mellett két ember állott, kik minden arra menőt pontosan megfigyeltek. Kiáltásomra mindketten elősiettek.

— Hol van ő sir? kérdé az egyik; ép őt várjuk. Távirat jött, hogy az intézeti orvost meggyilkolta és hogy felette veszélyes.

Az örült ezalatt elhagyta a kocsit és mozdulatlanul állt az ajtóban, nem tudva, hogy mihez kezdjen.

Csak kezemmel mutathattam még meg, a midőn megragadták, ájultan rogytam össze.

Pótsa Jánosné 25 liter törökbuza, 25 liter alma, 10 méter gyolcs, 6 zsebkendő, 2 pakk pamut, idősb Tóth Istvánné 10 méter karton, ifj. Tóth Istvánné 1 skatulya edesség, öz. Papp Andrásné 4 zsebkendő, Deák Anna Gelenczéről 5 kupa szilvaiz, Albu Sándor étfalvi közs. tanító 1 frt, K. Csiszár Józsefné 2 koszu fűge, 100 drb irka, öz. Fejér Lukásné 1 imakönyv, Szabó Mózesné 6 zsebkendő, Nagy Lajosné 6 zsebkendő, Ponori Ponori Sándorné 1 frt, Székely Ivánné 50 kr., Benkő Sándorné 1 frt, Tóth Józsefné 50 kr., Réthi Józsefné 40 kr., ifj. Jakab Istvánné 1 imakönyv, Fejér Antal 5 méter barchett-szővet, öz. Benkő Pálné 2 drb kis kendő, öz. Kovács Aronné 1 koszu fűge, 20 dr edesség, Dobál Lajos 1 koszu fűge, Török Bálint 40 rajzfűzet, dr. Bánffy Zsigmondné 40 kr., Kézdivásárhelyi takarékpénztár 1 frt, dr. Sinkovits Ignáczné 1 frt, Benkő Gyula 50 kr., Nagy Ferenczné szeszgyárosné 25 pogácsa, Kovács Károlyné 1 koszu fűge, ifj. Dávid Istvánné 2 darab kendő, Kolonics Istvánné 20 kr., Welneiter Györgyné 40 kr., Sáska Antalné 40 kr. Fogadják a kegyes adakozók ismételt hálás köszönetünk. Kézdi-Vásárhelyt, 1890. január 1-én. Id. Tóth Istvánné, intézeti helyettes elnök, Vajna Károly int. jegyző.

— **A legnagyobb magyar lap.** A magyar hirlap-irodalom az utóbbi tíz esztendő alatt oly óriási haladást tett, a minőt Európa egyetlen országában sem tapasztalhatunk. A művelt nyugoti országokban tíz esztendővel ezelőtt már megvolt a kifejtett, megizmosodott sajtó, mely a nemzetek életében egyik leghatalmasabb kulturális tényező, de a magyar sajtó csak fiatal korát élte. Azóta a magyar zsurnalisztika fölemelkedett arra a magaslatra, a melyen bátran felfeheti a versenyt a legkifejtettebb angol, német és francia hirlap-irodalommal. A magyar nemzeti közélet terén mindenütt érezhető ennek a hatása és a legnagyobb szükségletűsége kellene ahhoz, hogy ezt valaki megtagadja.

És ennek a csodálatos haladásnak az uttörője a legnagyobb magyar lap, az Egyetértés volt.

A magyar hirlap-irodalom mai kifejtettségét kétségtelenül annak köszönheti, hogy az Egyetértés már kezdettől fogva, csaknem két évtized óta, szakítva a régi magyar zsurnalisztikai chablonnal, egy új irányt kezdett, s megteremtette Magyarországon az ugynevezett informatív rendszert, a mely az egész európai sajtónak alaprendszert alkotja. E lapnak csodálatos sikerei utánzásra birták a többi magyar lapokat, s a magyar sajtó ráteret arra az irányra, a mely a leghelyesebb a leggyakorlatibb, a leghasznosabb. A magyar zsurnalisztikának kifejlésében, megizmosodásában az Egyetértésnek oly rendkívüli érdeme van, a melyet eléggé méltányolni alig lehet. A laikus ember alig képzelheti el, hogy minő óriási áldozatokba kerülhetett a legnagyobb magyar lapnak az, hogy elvégezze az uttörésnek, a magyar hirlap-irodalom megreformálásának ezt a nagy munkáját. Az áldozatok nagyok voltak, de a kitűzött cél sikerült, s az Egyetértés nemcsak megreformálta a magyar sajtót, de egyúttal továbbra is vezetője maradt a magyar zsurnalisztikának, s a közönség nagymérvű pártfogása a későbbi években megkönnyítette feladatát s lehetővé tette, hogy a legnagyobb magyar lap nemcsak az országban, hanem a külföld előtt is imponáljon.

A ki figyelemmel kíséri a külföldi lapokat, láthatja, hogy azok a magyarországi viszonyok egyik kiváló kutforrásaképpen az Egyetértést használják; mert ez a kitűnően szerkesztett óriási lap a szó teljes értelmében inponál a külföldnek.

Mikor néhány évvel ezelőtt Floquet, a híres francia államférfi Budapestén járt, s megtekintette a főváros nevezetességeit, meglátogatta az Egyetértés szerkesztőségét is. Végigjárta a szerkesztőség összes helyiségeit, megnézte a nyomdát, megnézte azt a roppant rotációs gépet, a melynek egész Ausztria-Magyarországban nincsen párja, beszédbe ereszkedett a szerkesztőség tagjaival s mind a huszonnégy belső munkatáráról tudakozódott a viszonyok felől, s aztán őzébe vette az Egyetértést, megszohogtatta az óriási lapot, s azt mondta: „Erre a lapra büszke lehet Magyarország; ilyen lapunk nekünk francziáknak nincsen.” És tényleg nincsen. Valaminthogy az angol Times kivéve nincsen a világon ujság, a mely nagyságra, zsurnalisztikai beosztásra, a közlemények terjedelmére, tipographiai szépségre s különösen az informatív rendszer gondos és észszerű megvalósítására nézve olyan lenne, mint az Egyetértés.

A magyar zsurnalisztikai körökben valóságos legendákat beszélnek azokról a dolgokról, a miket ez az ujság csinált; belső dolgozóitársai, belföldi és külföldi tudósítói annyira azonosítják magukat a lappal, hogy az Egyetértés e tekintetben egyedül áll az egész magyar zsurnalisztikai világban, s nincsen az országban ujságíró, a ki el ne ismerné, hogy az Egyetértés jólértelmesített, megbízhatóság, komolyság és jó ízlés dolgában az első lap Magyarországon. Ennek az óriási lapnak kulturális missziója volt, a melyet betöltött, s megmaradt a

vezérszerepe, a melyet föntart és ugyszólván nem is igényel tőle más lap.

Teljes függetlenségét, a mely erkölcsi erejének egyik alapját alkotja, megőrizte mindig, megőrizte annyira, hogy bár az ország egyik nagy pártjának, a függetlenségi és 48-as pártnak mindig a leghathatósabb és leghivebb támogatója volt és maradt; megőrizte függetlenségét még e párttal szemben is, csak hogy az egészséges, önálló, józan kritika befolyásától megóvja teljes cselekvési szabadságát.

Az Egyetértés olyan lap, a mely szó teljes értelmében feleslegessé tesz minden más napilapot, mert az olvasó megtalál benne mindent, a mi egy ujságolvasót csak érdekelhet.

Nincsen Magyarországon ujság, a melynek annyi belföldi és külföldi levelezője lenne; nincsen magyar lap, a melynek annyi távirata lenne, nincsen magyar lap, a mely az eseményeket olyan részletesen, olyan gondosan, olyan körülíró gondossággal közölhetné, mint az Egyetértés. Hetenkint megjelenő irodalmi, tanügyi és mezőgazdasági rovatait oly szakértelemmel szerkesztik, hogy e rovatok minden szakértő embernek inponálnak. Állandóan két regényt közöl, s ezeknek megvalósításában oly áldozatokat hoz, a minők alig méltányolhatók eléggé. Alig jelenik meg a külföldön valamely híres író regénye, az Egyetértés megbizottja, már ott van, hogy megszerezze a fordítás jogát. Tárczarovatában kiválóképp ismeretterjesztő dolgokat közöl s ebben mellette van az egész hazai tudományos világ. Hirrovata a leggondosabb és leglelküismeretesebb szerkesztésre vall, a mi nem csoda, hiszen az Egyetértésnek nem kevesebb mint huszonnégy belső dolgozó társa van, a kik valamennyien tudják azt, hogy mit kíván az oly olvasó közönség, mint a minő az Egyetértés köré csoportosul.

És van mindezekon kívül az Egyetértésnek egy óriási érdeme s ez az, hogy az összes magyar lapok közt az egyetlen, a mely az ország gazdasági rovatában a magyar iparnak, kereskedelemnek és mezőgazdaságnak legcsekélyebb mozzanatára is kiterjeszti gondosságát. A kereskedelmi világ ezen kívül nagy méltánylással látja, hogy az Egyetértésben a külföldi gazdasági életnek is kiváló, gondos, részletes, pontos és gyors értesítőjére talál.

Mindezek a dolgok és sok más jelenség odaható, hogy a legnagyobb magyar lap az Egyetértés, a mely mindenek fölött első sorban magyar, egyúttal a legjobb magyar lap is legyen.

Figyelmeztetjük olvasóinkat az Egyetértésnek alább közölt előfizetési felhívására.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Ifj. Dobay János.

Nyílt tér.*

BÁLI SELYEM SZÖVETEK méterenkint 60 krtól 6 frt 35-ig.
(Mintegy 600 féle színben.) Egész öltözetekre és darabonként küld portpó- és vámentesen **G. Henneberg** gyári rak-tára Zürichben. Levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

* E rovatban megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

Sz. 7189.

1889.

Pályázati hirdetmény.

Léczfalva körgyűzői csoportban, melyhez Léczfalva 906 lélekkel, Maksa 779 lélekkel, Bita 484 lélekkel, Várhegy 111 lélekkel, összesen 2280 lélekkel bíró községek tartoznak, a **körgyűzői állomás** lemondás, illetve a körgyűzőnek nyugdíjaztatása folytán megürülvén, annak betöltésére ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állomással 400 frt fizetés, 80 frt körgyűzői küldöncz- és fuvardíj, 54 frt lakbér, fűtés és irodai átalány, valamint a vármegye törvényhatósága által a jegyzőnek magánfelek ügyében teljesített eljárásukért megszabott díjjak élvezete jár.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állomásra pályázni óhajtanak, mikép az 1883. évi I. t.-cz. 6. §. és az 1886. évi XXII. t.-cz. 77. §-ban előírt képesítésüket, eddigi alkalmaztatásukat és erkölcsi, valamint társadalmi előéletüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázatokat hozzám folyó évi január 31-ig annál inkább adják be, mert a később beérkezett pályázatok tekintetbe vétetnek nem fognak.

K.-Vásárhely, 1889. decz. 29-én.

Gábor Péter,
főszolgabíró.

„EGYETÉRÉTS”

Huszonnegyedik évfolyam.

Legnagyobb politikai napilap.

Megjelen minden nap, tehát hétfőn és ünnepek után is.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy hónapra	1 frt 50 kr.
Három hónapra	5 „
Hat hónapra	10 „
Egész évre	20 „

Előfizetések bármely naptól kezdve teljesíthetők a legcélszerűbben postautalvánnyal Budapestre, az „**Egyet-értés**” kiadóhivatalában (Kecskeméti-utca 6. sz.) küldendő.

Fontos regale bérlőknek.

Rum, szilvorum, törköly-

és

3-5

seprő - pálinka

ugy nemkülönb mindenemű

LIKÖR, SZESZESITAL ÉS ECZET

hideg uton minden készülék nélkül előállitható

WATTERICH ARNOLD

Budapest, Dohányutca 24. (az izr. imaház átellenébe) a jutalomdíjazott **esseneciák** és **äthe-rikus olajok** által.

Vizahólyag, glicerin, borzamat, savtalanító por, borszinek, borszesz, derítőpor és mindenemű borbetegségek elleni szerek raktára.

Kezelési utasítások és árjegyzék ingyen.

Parafadugaszok és czinkupák.

Szesz megtakarítására való pálinka-erősítő essencia

Ügynök felvétetik.

Erdő eladási hirdetmény.

Alcsernáton községéhez kebeleztet, a köz-ség közelében fekvő, egy több kataszteri holdat kitevő, egyenkint 40—90 cm. átmé-retű, 18—22 méter magas tiszta tölgyfa-erdő eladó.

Írásbeli ajánlatok folyó évi december hó 31-ig fogadtatnak el; ezek hiányában pedig 1890. évi január 5-én, esetleg az ezt követő napokban mindig d. e. 8 órakor, a helyszí-nén nyilvános árverés útján szálsanként is el-adatik. Venni szándékozók bővebb értesítést nyerhetnek Al Csernátonban ifj. Molnár Lajos urnál.

„RÉPÁTI”

ÉGVÉNYES-SAVANYUVIZ

a monarchia legszénsavdusabb és legtisztább égvényes savanyu-vizei közé tartozik.

Orvosi tekintélyek nyilatkozata szerint **kitűnő sikerrel** használtatik: a **légzőszervek betegségeinél, vese- és gyomorbajokban, a hugyszervek bántalmainál** stb. Ezen betegségek ellen a „répáti” savanyvíz a legkellemesebb s egyszersmind a leghathatósabb **gyógyító szer.**

Gazdag szénsav tartalmánál fogva, mint élvezeti víz, igen kellemes ízzel bír. Borral elegyítve, pompás üdítő ital, **savanyúbb borokhoz hasz-nálva páratlan.**

A töltés egy legkitűnőbb töltő-készülékkel eszközöltetvén, a **palaczkba töltött víz a forrás vizével vegytartalmilag teljesen azonos marad.**

A „répáti” savanyvíz **mindig friss töltésben és valódi minő-ségben** kapható raktáron:

Kézdí-Vásárhelytt: Kupán József, Sepsí-Szentgyörgyön: Séra István, Uzonban: Khon Dániel uraknál.

A „répáti” savanyvíz kútkeszelőse:

György József

Kászón-Impéren, (Csikmegye.)

8-30

Az „Albina” takaré- és hitelintézet brassói fióktelepe

átvesz takarékbetéteket

és ha ezek legalább három hóig az intézetnél hagyatnak, azok után

minden utólevonás nélkül tiszta 5% kamatot

fizet.

A legkisebb betét 50 kr. A kamatok félévénként, január 1-én és július 1-én tőkésítettnek. A kamatozás a betétet követő naptól kezdődik és a felvétel előtti nappal végződik; tizenöt napnál rövidebb tartamu betét után kamat nem fizettetik.

Betétek, felmondások, pénzfelvételek és visszafizetések a m. kir. posta útján is eszközölhetők és az intézet által mindannyiszor posta fordultával franko intézetenek el.

A betétek névre, betűre stb. szólhatnak, avagy aképen is kiköthetők, hogy a kifizetés csak egy bizonyos személy kezéhez, vagy egy bizonyos esemény beálltával (mint nagykorúság, házasság stb. esetében) történjék.

500 frtúg a visszafizetés látra történik. Nagyobb összegek a történt egyezményhez képest előbb felmondandók.

Három hónál rövidebb betétek rövid felmondási határidőkre 4 százalékkal, betétek bármily magasságban, melyek látra fizetendők visz-sza, 3½ százalékkal kamatoztatnak.

Nyilvános egyházi és iskolai alapoknak

és mindazoknak, kik biztos és jövedelmező értékpapirokat kívánnak birni, kiválóan ajánlhatók

az „Albina” takaré- és hitelintézet 5%-os záloglevelei.

Ezek a budapesti tőzsdén jegyeztetnek és

minden levonás nélkül 5%-ot kamatoznak és legnagyobb biztosítékot nyújtanak,

miután azok 1) egy több mint háromszoros értékű jelzálog által (tehát gyámhatósági biztosítékon fölül), 2) a törvény szerint elő-szabott 200,000 frtnyi záloglevél biztosítéki alap által és 3) az egész intézeti vagyron által fedezve vannak.

A kamatszelvevények félévénként január 1-én és július 1-én az intézet pénztárainál Nagy-Szebenben és Brassóban, valamint a „Kereskedel-mi bank”-nál Budapesten váltattak be.

A záloglevelek legkésőbb 30 év alatt kisorsoltatnak és névértékben beváltatnak, — ezen záloglevelek

500 és 1000 frtos darabokban, 99 árjegyzés szerint,

az „Albina” takaré- és hitelintézet brassói fióktelepénél kaphatók, mely fióktelep

a Székelyföld t. cz. timármestereivel ezennel tudatja, hogy egy kitűnően berendezett nyersbőr-raktárt tart bizományban, a hol folyton legjobb minőségű

száraz ÖKÖR- és TEHÉNBŐRÖK, PITTLING és KNEIPENEK kaphatók.

Ezen Brassóban levő legnagyobb raktár választéka, kitűnő minősége és jutányos árainál fogva, mely nagy és tömeges forgalomra számít, **vevőknek nagy előnyt biztosít.**

Bővebben értekezhetni naponta 8—2 óráig az „**ALBINA**” takaré- és hitelintézet brassói fióktelepe üzlethelyiségében, Brassó, főter 91. sz. a.

23—